

Tid Tisdagen den 12 mars 2013 kl 17.30 – 18.00

Plats Spårvagnshallarna, Birger Jarlsgatan 57 A

Justerat Torsdagen den 21 mars 2013

Per Ankersjö

Katarina Luhr

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Per Ankersjö (C) ordföranden

Katarina Luhr (MP) vice ordföranden

Jonas Nilsson (M)

Torbjörn Erbe (M)

Per Ola Bosson (M)

Helena Levy (M)

Nils Ingelström (M)

Karin Karlsbro (FP)

Mikael Magnusson (S)

Rana Carlstedt (S)

Mats E. P. Lindqvist (MP)

Stellan F Hamrin (V)

Tjänstgörande ersättare:

Fredrik Canerstam (S) för Åsa Wester (S)

Ersättare:

Anders Thureson (M)

Eva Runvald (M)

Andreas Lundin (M)

Fredrik Canerstam (S)

Måns Lönnroth (S)

Charles Berkow (MP)

Belinda Hellberg (MP)

Sara Stenudd (V)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Daniel Selin, Ellinor Fiebranz Andersson, Emily Tjäder, Gustaf Landahl, Håkan Andersson, Luiz Lopez, Maria Svanholm och Pia Winbladh Högfors, Siri Maassen samt borgarrådssekreteraren Markus Berensson.

§ 1**Närvarorätt**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att medge närvarorätt vid dagens sammanträde till Siri Massen samt till Luis Lopez, personalföreträdare från fackförbundet Vision.

§ 2**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser vice ordföranden Katarina Luhr (MP) att tillsammans med ordföranden Per Ankersjö (C) ordföranden justera dagens protokoll.

Justering sker torsdag den 21 mars 2013

§ 3**Anmälan av föregående protokoll**

Protokoll 1/2013 från miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 5 februari 2013 anmäls.

§ 4**Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och hälsoskyddsnämnden**

Inkomna skrivelser m.m. till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt förteckningar från den 28 februari 2013 och den 12 mars 2013 anmäls.

§ 5**Anmälan av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen****Beslut**

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med 2013-01-12 – 2013-02-15.

Handlingar i ärendet

Lista över delegationsbeslut ur ECOS för delegationsperioden 2013-01-12 – 2013-02-15.

§ 6**Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor**

Finns inget protokoll att anmäla.

§ 7**Förslag till Färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050**

Dnr 2011-21832

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens förslag till Färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050 som avrapportering av uppdraget i budget 2012.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden översänder förvaltningens förslag till Färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050 till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 19 december 2012.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar:
 - 1 Att godkänna förvaltningens förslag till färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050 med modifieringen att rubrik 2.3.1: "Världsklass" ändras och att första meningen under rubriken avlägsnas.
 - 2 Att arbetet med en skärpt tidsplan påbörjas.
 - 3 Att avstämning mot färdplanen och tidsplanen ska ske varje eller minst vartannat år och därefter rapporteras till kommunfullmäktige.
 - 4 I övrigt ansluta oss till Socialdemokraternas förslag om att en "task force" under stadshusets centrala ledning inrättas för att dels driva och samordna klimatarbetet i Stockholm - men också för att driva på regering, landsting och andra aktörer så att dessa vidtar nödvändiga åtgärder för att Stockholm med skyndsamhet ska kunna fasa ut de fossila bränslena.
 - 5 Översända förvaltningens förslag till färdplan till kommunstyrelsen för vidare behandling.

Vi är i huvudsak mycket positiva till att en färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050 nu tagits fram och tycker att Stockholm med detta åter har tagit ett kliv framåt i klimatarbetet.

Vi anser att även om riktningen är i stort sett rätt så är takten för långsam. Miljöpartiet har länge drivit målet att Stockholm ska vara fossilbränslefritt år

2030. Efter åtta år av alliansstyre i Stockholm tycks målet vara längre bort än så, men färdplanen visar ändå att många föreslagna åtgärder kan tidigareläggas och att vi därmed kan närma oss året för en fossilbränslefri stad. En mer detaljerad och skärpt tidsplan behövs för att öka och hålla takten.

Det som oroar mest är att den hittills förda allianspolitiken inte hittills alls verkar redo att ta de radikala beslut som kommer att behövas för att uppnå målet om en fossilbränslefri stad. Planen ger på vissa punkter snarare ett kvitto på hittills sex förlorade år med det borgerliga styrets vingliga klimatpolitik. Ett exempel är att åtgärder för ökad samlastning nu beräknas beslutas först någon gång under nästa mandatperiod. Färdplanen visar tydligt att vi måste intensifiera arbetet nu. Radikala beslut måste fattas, hållbara infrastruktursatsningar måste påbörjas, ekonomiska styrmedel måste införas och ekonomiska medel måste tillföras. Investeringar med långsiktiga följder som leder i fel riktning måste stoppas. Vi noterar att Stockholms färdplan på trafikområdet inte tillämpar den fyrstegsprincip som föreslås bli bindande nationellt (ärende 15 vid detta sammanträde): det första steget, att vid samhällsplaneringen prioritera ett mer transportsnålt samhälle, saknas. Tvärtom är man fortfarande inställd på att bygga en ny motorväg, Förbifarten, genom regionen. Det byggs fortfarande även för glest i vissa områden och så vidare.

Klimatomställningen kan inte vänta. Dessutom måste ett flertal beslut fattas på nivåer som Stockholm inte har egen rådighet över vilket gör att samarbeten och samtal måste påbörjas snarast och starka krav på andra parter måste ställas från kommunen.

Vi tycker därför att det är viktigt att lägga in uppföljningar som bör avrapporteras till kommunfullmäktige med täta intervall. Vi anser att fyra år är allt för långa tidsintervall. Vi föreslår här att tidsplanen för olika åtgärder skärps och att man varje år stämmer av om tidsplanen hålls och vad som måste revideras i de fall där vi släpar efter med införda åtgärder. Avstämningen kan lämpligen knytas till avrapportering av Stockholms åtgärdsprogram för klimat och energi och Stockholms miljöprogram, men den måste ske mer frekvent än vart fjärde år. Ingen politiker ska kunna sitta en hel mandatperiod för att sedan förvånas över att punkter i åtgärdsprogrammet släpar efter. Många punkter i tidsplanen handlar om att "verka för" olika åtgärder, men det är viktigt att man även gör en plan för vad målet är för åtgärderna, dvs hur mycket t.ex. cykel- eller spårtrafiken ska ha ökat vid vissa tidpunkter. Det är också av vikt att man kan demonstrera hur målet kommer missas om man väntar med åtgärder, dvs vilka konsekvenser (ekonomiska eller andra) som uppskjutna åtgärder innebär.

Dessutom anser vi att det är viktigt att påtala att målet (fossilbränslefritt Stockholm 2050) kommer att hamna inom räckhåll om man genomför åtgärder enligt tidsplanen, men att detta inte är argument för att skjuta upp åtgärder som kan påbörjas redan idag.

I vissa stycken behöver planen förtydligas. Skrivningen att beräkningen bygger på att "staden driver frågan om en snabbare utfasning av fossila bränslen i fjärrvärmesystemet" syftar rimligen på att utfasningen ska ske snabbare än det refererade nu gällande beslutet om en ambition att leverera klimatneutral fjärrvärme till 2030.

Då inte alla växthusgasutsläpp som stockholmarna ger upphov till räknas med inom ramen för åtgärdsprogrammet anser vi att beräkningsmetoder för dessa utsläpp ska tas fram för att kunna användas i Stockholms klimatarbete så att vi kan få ett mått på de reella utsläppen av klimatgaser som Stockholms invånare ger upphov till.

Vi är skeptiska till flertalet av förslagen om klimatkompensering. Osäkerheten är för stor för om satsningar på CDM eller ökade sankor ger någon effekt. Det är viktigt att inte avleda uppmärksamheten från konkreta utsläppsminskningar här.

Vi anser inte heller att åtgärdsprogrammet ska uttala att Stockholm bedriver ett klimatarbete i världsklass då vi inte anser att dagens förda politik är i världsklass. Vi anser att mycket av Stockholms klimatarbete kan förbättras radikalt. Vi har ännu inte har fattat de beslut som behövs för ett klimatarbete i världsklass utan med denna färdplan visat hur ett klimatarbete i världsklass skulle kunna gå till om vi vidtar tillräckliga åtgärder idag.

3) Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

1 I huvudsak godkänna förvaltningens innehåll till färdplan

2 Att miljöförvaltningen återkommer med en reviderad färdplan som visar vad det skulle krävas för att fossilbränslena skulle kunna vara utfasade från vår stad 2030 respektive 2040

3 Att en konkret åtgärdsplan utarbetas för Stockholm, där staden med snabbhet presenterar och vidtar nödvändiga åtgärder för att göra Stockholm fossilbränslefritt

4 Att tydliga krav formuleras på åtgärder och insatser som staten/regeringen, landstinget och andra aktörer måste genomföra för att ett fossilbränslefritt Stockholm ska uppnås - så tidigt som möjligt

5 Att en ”task force” under stadshusets centrala ledning inrättas för att dels driva och samordna klimatarbetet i Stockholm - men också för att driva på regering, landsting och andra aktörer så att dessa vidtar nödvändiga åtgärder för att Stockholm med skyndsamhet ska kunna fasa ut de fossila bränslena.

6 Därutöver anföra:

Stockholm ska vara världens första fossilbränslefria stad

Dagens globala utsläpp av växthusgaser är ca 50 miljarder ton per år, en ökning med över 30 procent sedan 1990. Effekterna av världens accelererande klimatutsläpp hotar att bli förödande för vår planet. Stockholm har en lång historia av framgångsrikt miljöarbete, och ska vara ledande stad i världen i att bedriva klimatarbete. Stockholm har två uppgifter i detta sammanhang. För det första att Stockholm tar sitt ansvar och vidtar åtgärder för att minska sina faktiska utsläpp. Den andra uppgiften är att som föregångsstad visa att det går att omvandla ett samhälle till fritt från fossilbränslen. Men ska Stockholm kunna spela denna roll som modellstad för hur städer världen över kan minska sina utsläpp, krävs snabba och resoluta åtgärder – och högre ambitioner än 2050. Målambitionen som förvaltningens färdplanearbete, är i grunden för låg.

Exempelvis har Köpenhamn satt målet att man ska vara världens första koldioxidneutrala stad 2025. Andra städer, både utanför landets gränser, som innanför har höjt sina ambitioner så mycket att Stockholm riskerar att hamna efter. Riksdagen har slagit fast att Sverige som land inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser år 2050. I beaktande av att Stockholm är en kommun som vare sig har jordbruksproduktion eller energitung processindustri i större omfattning, vilka är två sektorer som Naturvårdsverket pekar ut som de svåraste att få ner utsläppen från, så bör Stockholm kunna ha högre ambitioner med det samlade klimatarbetet än att också ha 2050 som slutår.

Tack vare tidigare investeringar i exempelvis utbyggt fjärrvärmenät, tunnelbane- och annan kollektivtrafikutbyggnad har Stockholm kunnat minska sina utsläpp per invånare rejält under de senaste decennierna. Stockholm har onekligen särskilda förutsättningar att bli första stad i landet och världen att fasa ut de fossila bränslena.

Oavsett till vilket år Stockholm (och Sverige) lyckas bli fossilbränslefritt, så är arbetsuppgiften monumental. Det kommer att krävas stora och långsiktiga investeringar och genomgripande insatser. Handslag och överenskommelser över blockgränserna kommer att vara nödvändiga för att få den säkerhet och förutsägbarhet som stadens (och landets) invånare och verksamheter behöver för att kunna, hinna och våga ställa om.

Fossilbränsleutfasningen sker inte genom årtals exercis - utan genom konkreta åtgärder, investeringar, aktiva politiska beslut och förutsägbarhet för medborgare och verksamheter. Under de kommande decennierna kommer det rimligen att ske många maktväxlingar som skapar osäkerhet både i stadens egen förvaltning och hos alla de privata aktörer som måste delta. Därför kommer blocköverskridande arbete att vara viktigt.

Staden måste vara beredd att hela tiden pröva, utvärdera, ompröva och ta nya tag. Som framgår av miljöförvaltningens förslag till färdplan har de flesta åtgärder möjlighet att få stark effekt också redan före 2050. Det kommer att krävas att hela staden, regionen inklusive landstinget och staten drar åt samma håll.

Förvaltningen har gjort ett bra underlag, men som samtidigt är ofullständigt. Förslaget till färdplan visar att målet är möjligt att uppnå, men att osäkerheterna är stora om hur målet faktiskt ska kunna nås.

Förvaltningen bör därför återkomma med förslag till konkreta åtgärder för hur fossilbränslefrihet ska kunna nås (också före 2050). Några exempel på vad som bör tas upp:

Energihushållningen

En stor utmaning, som förvaltningen också pekar på, kommer att vara energieffektiviseringen av byggnader. Stora och långsiktigt förvaltningsfastighetsbolag har möjlighet att över tid slå ut dyra investeringar som först på sikt ger rejäl avkastning tillbaka. Exempelvis har mindre bostadsrättsföreningar inte denna kraft. Funktioner och lösningar behöver tas fram för att lösa denna uppgift. Den kan i sammanhanget därmed noteras att de ideologiskt drivna utförsäljningarna av allmännyttan försvårat för Stockholms klimatomställning.

Energiförsörjningen

Ett fossilbränslefritt Stockholm kan inte bara bli ett biobränslebaserat Stockholm. Förvaltningen har alldeles rätt i att ett biobränslebaserat Stockholm förutsätter ett väsentligt mycket mera energieffektivt Stockholm (annars kommer biobränslen inte att räcka till vilket kommer att visa sig i höga biobränslepriser). Utförsäljningen av Stockholm Energi har varit ett mycket stort misstag. Staden bör undersöka möjligheterna att återskapa en energiverksamhet som arbetar med ett långsiktigt perspektiv och med syftet att bygga ut förnybar energiproduktion, som vind, sol och biogas - samt att hålla nere stockholmarnas energipriser – snarare än att ge största möjliga avkastning till aktieägarna. En sådan energiverksamhet kan också vara ett stort stöd i energieffektiviseringen.

Transportsektorn

Staden bör driva på för en utbyggnad av tunnelbana och annan kollektivtrafik i regionen.

Staden behöver också särskilt driva på för att regeringen med snabbhet omsätter sitt mål om en fossiloberoende fordonsflotta år 2030 till skyndsamt och konkret politik, samt att utvecklingen när det gäller förnybara fordonsbränslen går vidare. Skattereglerna för drivmedel till fordon behöver vara långsiktiga. För närvarande är besluten om skattenedsättning ettåriga, vilket är orimligt. Staden kan enskilt göra mycket för att stimulera framväxten av exempelvis elbilar, och ska göra detta, men den nationella nivån har ett särskilt ansvar. Arbetet i Stockholm måste fortsätta med att säkra utrymme för bussar, nyttotrafik, fotgängare och cyklister. Staden bör utveckla en politik för att stödja alla de som inte vill äga en bil men som då och då behöver hyra eller använda en bil i en bil-pool.

Sammanfattningsvis

Uppgiften att göra Stockholm fossilbränslefritt är som tidigare nämnts närmast monumental. Flera av investeringarna som krävs har så långa ledtider att dessa, tillsammans med andra åtgärder, behöver komma igång skyndsamt. För att öka handlingskraften och få större genomslag i stadens alla förvaltningar och bolag, samt för att Stockholm stad ska bli en tydligare aktör nationellt och regionalt – behöver en "task force" direkt under stadshusets centrala ledning inrättas.

4) Stellan F Hamrin (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att:

Uppdra åt Kommunstyrelsen att utifrån Miljöförvaltningens synpunkter och nedanstående förslag utarbeta ett förslag till Färdplan för ett fossilfritt Stockholm år 2030

Därutöver anför att den industrialiserade världens utsläpp av klimatgaser måste upphöra senast 2030 för att klimateffekterna ska minimeras och världens utvecklingsländer ges möjlighet till en rättvis utveckling. Stockholm ska gå i täten för denna utveckling. Rättvist miljöutrymme är ett mått för hur jordens begränsade resurser ska kunna fördelas rättvist inom ramarna för naturens bärkraft.

Rådigheten över stadens mark och fastigheter måste ligga hos staden för att effektivisera arbetet. Vi vill att Stockholm tar fram en strategi utifrån klimatmålet för arbetet med miljörättsliga och vi avsätter medel för en samordningsgrupp inom stadsledningskontoret.

STADENS ANPASSNING TILL NYA KLIMATFÖRHÅLLANDEN

Kommunens arbete för att minska klimatpåverkan och anpassa staden till förändrade förhållanden måste ske samordnat inom alla stadens sektorer och gentemot stadens alla aktörer. Inom det egna ansvarsområdet utgör boende och byggande hörnstenen i arbetet. Alla nya fastigheter oavsett användningsområde ska ha ett energibehov av högst 45 kWh/m²*år och totalt sett sträva efter passivhus-standard genom egen, lokal energiproduktion. Befintliga byggnader måste före 2030 byggas om till ett energibehov av högst 90 kWh/m² * år och också dessa så långt möjligt förses med egen, lokal energiproduktion.

Stadens trafiksystem måste utvecklas mot en minimering av privatbilismen och en utbyggnad av bra och billig kollektivtrafik, som alla stadens invånare har råd att använda dagligen. Förbifart Stockholm ska stoppas och frigjorda pengar användas till kollektivtrafik. Stadens förslag till nytt Slussenområde ska ersättas med en lösning där öppna ytor och kollektivtrafik samt cykling och gående prioriteras, bytestiderna för bussresenärer minimeras och som är anpassat till en havsyta som stigit > 1 m jämfört med idag.

Stadens energiproduktion måste återföras i egen regi för att ett optimalt system som inkluderar olika former av energiproduktion ska kunna optimeras. Användningen av fossila bränslen ska fasas ut till 2030 och en egen produktion ska byggas upp bestående av alla tillgängliga, förnybara energikällor. En långsiktig plan för fjärrvärmesystemets anpassning till lokal energiproduktion måste skapas. Enskilda fastigheters produktionsöverskott måste kunna säljas till det gemensamma nätet.

MINSKA STOCKHOLMS KLIMATPÅVERKAN

Klimatförändringen har också nått Stockholm. Sommartemperaturen ökar, Mälarens vattenflöden blir större och havsytan stiger i ett allt snabbare tempo. År 2100 kan havsytan enligt den senaste, tillgängliga studien att ha stigit med 1,1 m jämfört med idag (inkl. landhöjning) (Arktiska Rådets rapport 2011). Osäkerheten åt båda hållen är dock betydande och staden bör genast göra en förnyad bedömning av de allra senaste vetenskapliga rönen.

Stockholm släpper ut 3,4 ton ekvivalenter inom kommunens gränser. V vill minska detta till 2 ton på 6 år, vilket motsvarar 858 000 ton CO₂e totalt, som är vårt mål. Detta gör vi genom 9 projekt enligt nedan;

Fortums värmeverk i Värtan förbrukar årligen 300 000 ton kol och släpper ut 822 000 ton CO₂e. Stockholm, som har 50 % av rösterna i bolaget Fortum Värme, ska tillse att kolet ersätts med förnybart bränsle före 2020. Ger 410 000 CO₂e minskat utsläpp.

Stockholms stad med prioritet utveckla biobränsleproduktionen och överföra denna i egen regi som en del av ett nytt eget energibolag, där initialt också egen lokal produktion ingår genom geovärme, sol-el och solvärme.

Existerande fastigheter måste kraftigt sänka sitt energibehov. En stor potential till energibesparing finns i det så kallade miljonprogramsbeståndet. Ett särskilt projekt ska utvecklas för att upprusta och energieffektivisera bl.a. dessa fastigheter. En särskild grupp inom staden måste leda och samordna energianvändningen och en fond ska inrättas för att stimulera forskning och

utveckling av klimatsmarta energilösningar. Detta ger 10 000 ton CO₂e i minskade utsläpp.

Maten står för nästan en tredjedel av stockholmarnas klimatutsläpp. Utsläppen från matkonsumtionen ska minska med minst 20 %. Vegetariska alternativ ska alltid finnas på alla kommunala institutioner och arbetsplatser och vara huvudalternativet en dag i veckan. Fisk och kött från i huvudsak frigående djur inkl vilt och ren ska ersätta kött från s.k. djurfabriker. Information om matens klimateffekter ska prioriteras, matsvinnet ska minska och allt biologiskt avfall ska samlas in. Ger 152 000 ton CO₂e i minskade utsläpp.

Stockholm ska omgående skärpa kraven vad gäller koldioxidutsläpp från tung trafik och intensifiera arbetet med att skapa en innerstad fri från privatbilism. Lättillgängliga och säkra infartsparkeringar för bilar och cyklar samt säkra cykelvägar och gångstråk och attraktiv kollektivtrafik.

Trängselavgifterna bör kunna höjas för att uppfylla sitt syfte – just nu behövs en höjning. Intäkterna ska gå till att bygga ut och förbättra kollektivtrafiken i hela länet. Trängselavgifter ska införas på Essingeleden och Förbifart Stockholm ska stoppas, och även dessa pengar ska gå till kollektivtrafik. Vi vill också utöka och utvidga trängselavgiftssystemet att gälla på fler strategiska trafikleder, för att ge incitament till att använda mer hållbara transporter. Ger 245 000 ton CO₂e i minskade utsläpp.

Vi införa åtskilda cykelbanor. Utrymme skapas genom färre bilfiler. Systemet med låncyklar ska utvecklas och säkra cykelparkeringar skapas i hela staden. Ger 13 000 ton CO₂e i minskning.

Avfallsmängden måste minskas genom åtgärder inom industri, matvarukedjan och restauranger. Särskild information måste riktas mot allmänheten. Insamlingen av avfall ska effektiviseras genom att kommunen tar ett helhetsansvar för all insamling även om producenterna tar det ekonomiska ansvaret för sina produkter. All insamling ska vara fastighetsnära och fler återvinningscentraler ska skapas. Andelen återvunnet biologiskt avfall ska öka. Ger 8000 ton CO₂e i minskning.

Bromma flygplats ska läggas ned snarast möjligt och en ny ekostadsdel med nytt centrum, bostäder och rekreationsområden ska skapas, där hela stadsdelen blir en ”passiv-hus” stadsdel – den första i Europa. Ger 12500 CO₂e i minskade utsläpp.

ALL BEBYGGELSE SKA VARA KLIMAT- OCH MILJÖSMART

Genom sitt stora markinnehav har Stockholm stora möjligheter att utöva påtryckningar på byggherrar genom att skriva in villkor om miljöhänsyn vid markupplåtelse. Programmet för ekologiskt byggande ska vara bindande. Strandlinjerna i Stockholm ska så långt det är möjligt tillhöra alla. Vattenspeglarna ska skyddas. Det stora beståndet högspänningsledningar ska grävas ner för bättre boendemiljö och frigörande av mark för byggnation.

Ny och modern teknologi är en nyckelfråga i omställningen till ett klimatneutralt samhälle. En sådan teknologi är passivhus som bygger på smart energianvändning där kroppsvärme, solinstrålning, spillvärme från

hushållsapparater med mera tas till vara så att det inte behövs någon traditionell uppvärmning. I Stockholm finns flera stora byggprojekt där passivhus skulle kunna bli en självklar del, till exempel Norra Djurgårdsstaden och Norra Station. ”Plushus” är hus som inte bara är energisnåla utan de producerar även egen energi genom till exempel solpaneler, vindkraftverk, etc. Vi vill se försök med ”Plushus”. Efter år 2050 ska alla hus vara passivhus i absolut mening antingen genom isoleringsåtgärder eller genom en kombination av isolering och egen förnybar energiproduktion vid fastigheten eller på annan plats om det är nödvändigt. Vi vill i större utsträckning satsa på flerfamiljshus byggda av trä.

Majoriteten av fastigheterna i Stockholms stad ägs av privata fastighetsägare, även dessa måste omfattas av samhällets åtgärder. Förutom lagstiftning och tillsyn vill vi ge stöd till klimatinvesteringar och lokala fonder för att stimulera klimatsmarta investeringar.

Ett sätt att minska materialanvändningen i byggskedet är att satsa på kollektivhus där vissa av byggnadens ytor blir gemensamma. Likaså blir energianvändningen lägre i och med mindre bostadsytor. Kollektivhus har också positiva sociala effekter som gynnar en socialt hållbar stad.

De positiva erfarenheterna med miljöarbetet i Hammarby Sjöstad ska tas tillvara, utvecklas och tillämpas vid alla byggprojekt i staden. Det är inte hållbart att enbart ett fåtal byggprojekt bygger på ekologiska principer. År 2013 ska nya bostäder som markanvisas i Stockholm högst förbruka 45 kWh/kvm/år exklusive hushållsel och 2030 ska nettoförbrukningen vara noll. Det är redan idag fullt möjligt att till hyfsade kostnader bygga passiv-hus med 0-förbrukning exkl. hushållsel.

Stadens stora bestånd av miljonprogramsområden måste rustas upp. Det räcker inte med stambyten utan husen måste isoleras, energieffektiviseras och miljöerna runt om måste ses över. Upprustningen måste genomföras i samråd med de boende och med statliga bidrag.

Vidare föreslås att en ”task force” under stadshusets centrala ledning inrättas för att dels driva och samordna klimatarbetet i Stockholm - men också för att driva på regering, landsting och andra aktörer så att dessa vidtar nödvändiga åtgärder för att Stockholm med skyndsamhet ska kunna fasa ut de fossila bränslena.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) enligt följande:

Stockholm har globalt sett en tätposition i miljö- och klimatarbetet. Det är en position som staden ska bevaka och vidareutveckla. Ett stort steg på vägen är det av Kommunfullmäktige fattade målet att staden ska bli fossilbränslefri till år 2050.

Färdplanen syftar till att konkretisera detta mål för olika sektorer och identifiera vilka utmaningar vi måste bemöta för att nå dit. Det är dock viktigt att de förändringar som måste göras inte försvårar och försämrar människors vardag och livskvalitet. Mobilitet, puls och möten mellan människor är värden som gör en stad attraktiv att bo och verka i. Inställningen måste därför vara att vi inte ska söka ändra på det vi gör, utan ändra på sättet vi gör det. På så sätt bygger vi ett fossilbränslefritt Stockholm i världsklass på stockholmarnas villkor.

Genom denna färdplan tar vi ett samlat grepp om målsättningen att staden ska bli fossilbränslefri år 2050 och påbörjar det långsiktiga arbete som ska ta oss dit.

§ 8

Förslag till genomförande av Open Stockholm Award 2014 (öppna data, apptävling)

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2013-1734

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 25 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 9

Strategiskt arbete med praxisbildning – skrivelse från Katarina Luhr m.fl. (MP)

Dnr 2012-17064

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser skrivelsen besvarad med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 20 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar:

1 Att ge i uppdrag till förvaltningen att ta fram en plan för ett mer strukturerat arbete med praxisbildning

2 Att därutöver anföra följande:

Förvaltningen har gett flera exempel på det viktiga arbetet som har bedrivits med praxisbildning. Vi anser dock att arbetet skulle bli ännu effektivare med ett mer proaktivt och strukturerat arbetssätt. Vid val av fall är det naturligtvis viktigt att det är en värdig motpart som kan spela sin roll för att förtydliga praxis.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 10**Handlingsplan för ökad insamling av matavfall i Stockholm stad för biologisk behandling****Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2012-17479

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 27 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att i huvudsak godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som remissvar och vidare att:

- 1 Ge förvaltningen i uppdrag att i remissvaret lägga till ett stycke om torrkonservering av matavfall som metod för att minska volym och vikt på matavfall och underlätta hanteringen.
- 2 Ge förvaltningen i uppdrag att i remissvaret utveckla skrivningar om hur man kan ta till vara att rötning av matavfall, förutom biogas, också ger gödningsmedel med rejält lägre halter av tungmetaller än dagens avloppsslam.
- 3 Justera beslutet omedelbart, samt därutöver anföra:

Det är glädjande att Stockholms kommun äntligen rör sig framåt mot insamling och rötning av matavfall. Framförallt då biogas är en bristvara och ökad produktion önskvärt både ur miljösynpunkt och för att tillgodose den ökande efterfrågan.

Vi ser dock att man i handlingsplanen inte tagit upp en ny metod som skulle underlätta hanteringen (minskad lukt, inget lakvatten, mm) av matavfall, minska antalet transporter genom torrkonservering av avfallet. Detta system skulle kunna vara avsevärt bättre för Stockholms stad och en stad i världsklass borde kunna gå i spetsen för en utveckling av systemet för Stockholm.

I ärendet är det tydligt att det i nuläget saknas infrastruktur och medel för att ta hand om matavfallet på ett meningsfullt sätt vilket gör projektet till ett slag i luften om dessa problem inte åtgärdas snarast.

Vid sidan av biogasproduktionen är en av de stora vinsterna med rötning, är att man ges möjlighet att återvinna fosfor och kalium till gödningsmedel som inte har de halter tungmetaller som dagens avloppsslam har. Detta behöver utvecklas i handlingsplanen.

- 5) Stellan F Hamrin (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att

- 1 arbetet med fastställandet av
avfallsplanen genomförs utifrån Miljöförvaltningens synpunkter

- 2 en övergripande analys görs för att

Slammet från avloppen är en produkt som på grund av sitt innehåll av tungmetaller är mycket svår att få avsättning för. Detta beror på den fortsatt

ohejdade sammanblandningen av avlopp från hushåll och hushållsliknande verksamheter, med avlopp från olika specifika verksamheter som tillför tungmetaller – om än i minskande mängder – till avloppsnäten.

Till dess att Stockholm inför duplicerade avloppsnät och/eller helt stoppar tillförseln av tungmetaller till avloppsnäten, så kommer detta att vara ett fortsatt problem.

Stockholm vatten har nyligen drabbats av att den kontraktspart som hittills har tagit emot avloppsslammet, har sagt upp avtalet, bland annat på grund av de stora avsättningsproblemen.

Restprodukten av rötat matavfall, efter att biogas har utvunnits därur, saknar detta innehåll av tungmetaller och utgör därför en möjlig marknadsprodukt, som gödsel och jordförbättring.

§ 11

Yttrande till länsstyrelsen gällande överklagande av förbud mot Viamax AB att släppa ut produkterna Viamax Maximizer och Viamax Desire på marknaden

Remiss från länsstyrelsen i Stockholms län, 5051-1911-2013

Dnr 2012-12468

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden yrkar att länsstyrelsen avslår överklagandet och fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens två separata beslut daterade den 27 november 2012 med dnr 2012-12468.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden åberopar förvaltningens tjänsteutlåtande till grund för yrkandet.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppdrar åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 25 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 12

Trafikkontorets ansökan om dispens från förbudet att dumpa snö

i vattenområde**Remiss från Havs- och vattenmyndigheten, dnr 4858-2012**

Dnr 2013-1297

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker att trafikkontoret ges fortsatt dispens att dumpa snö i enlighet med ansökan.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 13 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Stellan F Hamrin (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att föreslå att trafikkontoret ska:
 - Dels ansöka om dispens för att möjliggöra tippning av snö i vatten under kommande vinter förutsatt att Stockholms Hamn står för ev. muddringskostnader
 - Dels tillsammans med Fortum omedelbart påbörja arbete med lagring av snö i bergtrum för fjärrkyla.

Därutöver anföra att Fortum vid kontakt med V förklarat att lagring av snö för fjärrkyla är fullt möjlig. Frågan om vad som är bäst samhällsekonomiskt sätt måste hanteras av staden – inte av Fortum.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S).

Reservation

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

Vi instämmer i slutsatsen att dumpning av snö i sjöar har en mycket ringa påverkan på sjöarna. I vart fall på Mälaren, som det är frågan om här.

Men vi står fast vid att dumpning av snö i Mälaren generellt inte ska tillåtas, av estetiska skäl.

Det bör under extremt snörika år vara möjligt att få dispens för snötippning i Mälaren, då inga andra lösningar står till buds, men snötippning i Mälaren får inte vara en standardlösning för att lösa stadens snöproblem generellt.

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Dumpa snö i vatten är långt ifrån en perfekt lösning, samtidigt går det att konstatera att en ordentlig vinter i Stockholm finns inga andra alternativ. Därför anser vi att dispensen kan anses rimlig då provtagning av bottensedimenten i stora delar visar att resultaten är godtagbara. Tveksamt om dispensen ska godkännas för dumpning av snö i Mälaren som är staden dricksvattentäkt. Borde vara möjligt för Trafikkontoret att se till att all dumpning sker i Saltsjön framför Mälaren.

På längre sikt måste dumpingen av snö upphöra, därför måste berörda parter fortsätta utveckla och studera alternativa sätten för ta hand om snömassorna, där Oslometoden är en av de mest intressanta.

§ 13

Stockholms Hamn AB:s redovisning av möjligheten att öka differentieringen av hamnavgifter i Värtahamnen-Frihamnen Remiss från mark- och miljödomstolen, mål M 2807-07

Dnr 2007-3605

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden åberopar förvaltningens yttrande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden översänder beslutet i 4 exemplar till mark- och miljödomstolen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 22 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 14

Remiss av betänkandena Ökat bostadsbyggande och samordnade miljökrav - genom enhetliga och förutsägbara byggregler. Delbetänkande av Byggkravsutredningen (SOU 2012:86) och Ett effektivare plangenomförande. Delbetänkande av Plangenomförandeutredningen (SOU 2012:91)
Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2013-1560

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 22 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Stellan F Hamrin (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag samt att därutöver anföra att:

Utredningen som omfamnas av den borgliga bostadsministern vill kraftigt begränsa kommunernas möjligheter att ställa miljö- och energikrav på nybyggnation. I praktiken skulle förslaget betyda att Stockholm skulle behöva sänka sina miljöambitioner kraftigt, och frågan är vad som t.ex. händer med Djurgårdstaden och det som följer Hållbara Järva om utredningen blir verklighet. Punkt efter punkt visar förvaltningen att utredningens slutsatser slår fel. När samhällsdebatten handlar om att klimatmålen troligtvis kommer att missas, väljer utredningen att gå i motsatt riktning. Istället vill vi att staden ska fortsätta ställa höga miljökrav vid byggande för klara klimatmålen och stimulera nya tekniska lösningar.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Stellan F Hamrin (V).

Reservation

Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Stellan F Hamrin (V) enligt följande:

Vi instämmer i förvaltningens slutsatser, men vi vill särskilt betona att vi ställer oss mycket frågande till att en ”stoppbestämmelse” införs i PBL.

Dels utgör förslaget ett märkligt ifrågasättande det kommunala självstyret. Dels förefaller man underförstått mena att olika miljökrav – i vårt klimatologiskt sett mycket differentierade land – skulle utgöra ett allvarligt hinder för nybyggnation. Dels så skulle en sådan bestämmelse – med utgångspunkt för det genuina ointresse som den nuvarande regeringen visar för de här frågorna – få hela utvecklingen av nya slags miljömässigt allt bättre bostäder, att avstanna helt.

Om man från statligt håll tycker att miljökraven vid byggnation är alltför spretiga olika kommuner emellan samt för byggföretagen alltför obegripliga, så bör man bäst lösa detta genom att i samarbete med kommuner och byggbranschen låta arbeta fram generella över tiden utvecklande riktlinjer för vilka miljökrav vid byggnation som föredömligt bör ställas.

§ 15**Remiss av Naturvårdsverkets rapport Underlag till en färdplan för ett Sverige utan klimatutsläpp 2050****Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2013-1289

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens yttrande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar remissyttrandet till kommunstyrelsen.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att

1. Godkänna förvaltningens yttrande, med följande tillägg, som svar på remissen
2. Överlämna remissyttrandet till kommunstyrelsen
3. Justera ärendet omedelbart samt att därutöver anföra:

Allmänt

En klimatlag, liknande den som finns i Storbritannien, skulle betyda mycket för att ge en trovärdighet och förutsebarhet för den statliga klimatpolitiken. Den skulle därmed också underlätta för det kommunala arbetet. I UK har också tidigare ett fastställt schema för stegvis skärpning av ekonomiska styrmedel också varit lovande för att stimulera aktörerna mot en utveckling i rätt riktning.

Vi vet redan tillräckligt mycket för att fatta somliga beslut utan ytterligare utredning. Alliansregeringen har fortfarande inte genomfört förslag som togs fram i bred enighet av den parlamentariska klimatberedning som den tillsatte. Regeringens ”förhållning-genom-utredande” liknar det som samma partier har ägnat sig åt i Stockholm när det gäller miljö kvalitetsnormer för stadsluften.

Ekonomiska styrmedel

Energiskatten syfte är i första hand fiskalt, i andra hand att hushålla med naturresurser samt, när det gäller trafiken, att internalisera vissa externa kostnader som vägtrafiken ger upphov till. Samtliga dessa är relevanta också för fordon som drivs med förnybar energi. Därför bör energiskatt också gälla för förnybara drivmedel. Staten ska se till att fossila drivmedel kostar mer än förnybara drivmedel genom befrielse för en koldioxidskatt som höjs tillräckligt mycket.

Kommunens roll

Plan- och bygglagen bör ändras så att minskade utsläpp av växthusgaser får samma ställning som riksintressen. Kommunen ska redovisa konsekvenserna i samband med översiktsplan, länsstyrelsen bör granska planer ur det perspektivet.

Kommunen har också en roll för att minska utsläppen från jordbruksproduktionen. Genom bättre hemkunskapsundervisning i skolorna kan man öka kunskap om vegetarisk och köttsnål matlagning. Offentlig upphandling och mat som serveras i kommunala sammanhang kan bli mer klimatsmart, t.ex. genom mindre men miljöbättre kött.

Energi i bebyggelse

Fram till dess att vi har tillräckligt kapacitet i en 100% förnybar elproduktion bör statliga regler styra ifrån användning av el för uppvärmning. Passivhus standard eller bättre bör gälla vid nybyggnation och större renoveringar av stadens fastigheter.

Transporter

Den fyrstegsprincip som ska göras bindande bör förtydligas så att det framgår att eldrivna fordon ingår i effektivisering, alternativt bör den fjärde punkten ska revideras till att lyda ”fordon ska drivas med förnybar energi”, för att omfatta också eldrivna fordon. Den planerade motorvägsbygget Förbifarten inte är förenlig med fyrstegsprincipen. Man ska inte bygga ny infrastruktur som

kommer att alstra mer personbilstrafik i Stockholmsregionen med dess förutsättningar för kollektivtrafik.

I den mån regelverk för miljöbilar styr mot användning av dieslbilar behövs verkningsfulla styrmedel så att Stockholm och andra städer ska klara miljökvalitetsnormen för kvävedioxider. Åtgärder för att klara miljökvalitetsnormer för stadsluften bidrar generellt också till mindre utsläpp av koldioxid. Även om det borgerliga styret i Stockholm har betytt förlorade år för klimatarbetet är det glädjande att man nu sent omsider svängt och använder parkeringspolitiken för att minska biltrafiken och gynna andra transporter, återupptar arbetet med samordnade varutransporter och så vidare.

För att maximera möjligheter till eldrivna fordon inom ramen för begränsat tillgång till råvara för batterier bör enskilda personbilar missgynnas och gemensamt ägda, mer effektivt använda, elfordon gynnas.

Energiproduktion

Likväl som kunskapen kring sänkor är för dålig för att dessa ska kunna kvitteras mot utsläppsminskningar gäller detta för övrigt CDM och likartade projekt.

Vi vill påpeka det problematiska med tidsaspekten. Eldning av råvara från ved ger en nettoutsläpp under flera decennier fram till dess att träden vuxit till sig igen. De globala utsläppen måste börja minska betydligt tidigare.

I en marknadsekonomi med handel med omvärlden måste en politik för att öka användningen av biodrivmedel beakta konsekvenser i både Sverige, Europa och andra världsdelar.

En stabil och hållbar politik för att främja förnybar energi i transportsektorn måste därför gå hand i hand med politik för att minska vårt fotavtryck genom att:

- Minska trafikarbetet
- Styra över jordbruksstödet så att oanvänd jordbruksmark tas tillvara inom ramen för ett ekologiskt hållbart jordbruk
- Minska konsumtion av kött från ohållbar produktion, till exempel beroende av GM foder från andra världsdelar
- Öka stöd till forskning och rådgivning för ökad produktivitet med ekologiskt anpassade metoder för småbruk

Sammanfattningsvis

Vi anser att staden bör ta vara på de möjligheter som staden faktiskt disponerar, till skillnad mot vad som gjorts i arbetet med miljökvalitetsnormer.

- 3) Stellan F Hamrin (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

Staden ska utifrån Miljöförvaltningens synpunkter och nedan angivna tillägg begära att NV utvecklar en ny färdplan för 2030 med tydligt angiva och tidsbestämda mål och delmål.

Vi delar förvaltningens synpunkter på Naturvårdsverkets rapport rörande klimatutsläppen till 2050. Vi vill betona behovet av tvingande regler för att

omedelbart påbörja arbetet mot ett fossilbränslefritt samhälle år 2030.

Vi vill därutöver tillägga att den industrialiserade världens utsläpp av klimatgaser måste upphöra senast 2030 för att klimateffekterna ska minimeras och världens utvecklingsländer ges möjlighet till en rättvis utveckling. Stockholm ska gå i täten för denna utveckling. Rättvist miljöutrymme är ett mått för hur jordens begränsade resurser ska kunna fördelas rättvist inom ramarna för naturens bärkraft.

Kommuners arbete för att minska klimatpåverkan och anpassa staden till förändrade förhållanden måste ske samordnat inom alla stadens sektorer och gentemot stadens alla aktörer. Inom det egna ansvarsområdet utgör boende och byggande hörnstenen i arbetet. Alla nya fastigheter oavsett användningsområde ska ha ett energibehov av högst 45 kWh/m²*år och totalt sett sträva efter passivhus-standard genom egen, lokal energiproduktion. Befintliga byggnader måste före 2030 byggas om till ett energibehov av högst 90 kWh/m² * år och också dessa så långt möjligt förses med egen, lokal energiproduktion. Kollektivhus med gemensamma utrymmen ska finnas i alla stadsdelar.

Trafiksystem måste utvecklas mot en minimering av privatbilismen och en utbyggnad av bra och billig kollektivtrafik, som alla stadens invånare har råd att använda dagligen.

Energiproduktion måste återföras i egen regi för att optimera system som inkluderar olika former av energiproduktion. Användningen av fossila bränslen ska fasas ut till 2030 och en egen produktion ska byggas upp bestående av alla tillgängliga, förnybara energikällor. En långsiktig plan för fjärrvärmesystemets anpassning till lokal energiproduktion måste skapas. Enskilda fastigheters produktionsöverskott måste kunna säljas till det gemensamma nätet.

Klimatförändringen har också nått Sverige. Sommartemperaturen ökar, vattenflödena blir större och havsytan stiger i ett allt snabbare tempo. År 2100 kan havsytan enligt den senaste, tillgängliga studien att ha stigit med 1,6 m jämfört med idag. (Arktiska Rådets rapport 2011). Osäkerheten åt båda hållen är dock betydande och regeringen bör genast göra en förnyad bedömning av de allra senaste vetenskapliga rönen.

Existerande fastigheter måste kraftigt sänka sitt energibehov. En stor potential till energibesparing finns i de så kallade miljonprogramsbestånden. Särskilda projekt bör utvecklas för att upprusta och energieffektivisera bl.a. dessa fastigheter. En särskild grupp bör leda och samordna energianvändningen och en nationell fond bör inrättas för att stimulera forskning och utveckling av klimatsmarta energilösningar.

Maten står för nästan en tredjedel av våra klimatutsläpp. Utsläppen från matkonsumtionen måste minska väsentligt. Vegetariska alternativ ska alltid finnas i alla samhällsstyrda verksamheter och vara huvudalternativet minst en dag i veckan. Fisk och kött från i huvudsak frigående djur inkl vilt och ren ska ersätta kött från s.k. djurfabriker. Information om matens klimateffekter ska prioriteras, matsvinnet ska minska och biologiskt avfall ska samlas in så långt det är rimligt.

Kraven vad gäller koldioxidutsläpp måste skärpas väsentligt och i och runt storstäder ska kollektivtrafik tillgodose minst 90 % av behovet. Lättillgängliga och säkra infartsparkeringar för bilar och cyklar ska finnas efter behov och säkra cykelvägar och gångstråk skapas i alla tätorter. I glesbygd ska kollektivtrafiken vara gratis.

Trängselavgifterna ska införas där behov föreligger och användas flexibelt. Inkomsterna ska användas för utbyggd kollektivtrafik i hela landet.

Insamlingen av avfall ska effektiviseras genom att kommunen tar ett helhetsansvar för all insamling även om producenterna fortsatt tar det ekonomiska ansvaret för sina produkter. All insamling ska vara fastighetsnära och det ska finnas minst 1 återvinningscentral per 25.000 invånare.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) och Mikael Magnusson m.fl. (S).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Vi socialdemokrater delar miljöförvaltningens kritik av Naturvårdsverkets rapport. Naturvårdsverket gör en genomgång om utmaningar och om vilka styrmedel som står till buds. Men de tar inte steget fullt ut. Det blir inget tillräckligt skarpt underlag till färdplan utan en uppräkningslista av möjliga och lämpliga åtgärder att vidta. I vetskap om att regeringen ogärna vidtar åtgärder och satsar resurser på klimatomställning, är det mycket synd att Naturvårdsverket inte var tydligare. För en reformhungrig regering hade underlaget kunnat räcka långt. Nu är det inte så, och därför är avsaknaden av ett förslag till skarpa åtgärder problematisk. Det saknas ett bestämt förordande av styrmedel och finansiella stimulanser.

Om klimatarbetet i Stockholm och övriga kommuner ska vara framgångsrikt, bygger det på att det nationella klimatarbetet är offensivt. I vårt fall, Stockholm, är trafiken och bilismen den kanske största utmaningen. Men utan nationellt agerande i att stimulera fram en fossiloberoende fordonsflotta till år 2030, som regeringen satt som mål, kommer inte Stockholm att lyckas nå ambitiösa klimatmål. En stor satsning och styrning nationellt krävs för att elbilar och förnybara bränslen ska kunna ersätta fossilbränslena i transportsektorn. Precis som förvaltningen menar vi socialdemokrater att det krävs statliga investeringsstöd likt de tidigare LIP och KLIMP-programmen för att stimulera fram klimatsmarta investeringar och ytterligare hjälpa till att generera omvandling ute i kommunerna.

Energi och klimatområdet präglas av långa ledtider. Bygga energisystem, göra

genomgripande energieffektiviseringar, växla bilparken, bygga ut tunnelbana och annan spårbunden trafik tar decennier. Inom alla de domäner där staten och den nationella nivån har makten och inflytandet - är det därför avgörande att regeringen med största skyndsamhet låter ta fram en konkret nationell färdplan med tydliga och skarpa förslag på hur Sverige ska bli fossilbränslefritt.

§ 16

Samråd om ändring av gränsen för Hansta naturreservat

Remiss från stadsbyggnadsnämnden

Dnr 2013-874

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP):

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka att Hansta Naturreservat upphävs inom vägområdet för Förbifart Stockholm under förutsättning att: Trafikverket genomför de kompensationsåtgärder enligt 7 kap 7§ miljöbalken som är listade under rubriken ”Kompensationsåtgärder” under förvaltningens synpunkter i förvaltningens tjänsteutlåtande.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att i övrigt anföra följande:

Stadens företrädare har arbetat nära tillsammans med Trafikverket och berörda reservatsförvaltare för att kartlägga vilka kompensationsåtgärder som är aktuella inom vägområdet till följd av byggnationen av Förbifart Stockholm. Staden har därmed kunnat bilda sig en god uppfattning kring vilka åtgärder som ska vidtagas för att värna Hansta naturreservats funktion och attraktivitet.

På det föreslagna området för kompensation ligger sedan 60-talet en motorbana med verksamhet som genom beslut i Länsstyrelsen (2007) är ålagd att upphöra senast år 2015. I dagsläget saknas alternativ lokalisering för verksamheten. Att kompensation för den mark som ianspråk tas av Förbifarten sker är helt nödvändigt, nämnden ser dock inget hinder i att kompensation sker på annan plats för det fall beslut fattas i andra instanser som möjliggör motorbanans fortsatta lokalisering på platsen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 22 februari 2013. Förvaltningen föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att staden avvaktar att upphäva Hansta naturreservat inom vägområdet för Förbifart Stockholm enligt stadsbyggnadskontorets förslag i avvaktan på mark- och miljödomstolens prövning i mål M 3346-11
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att om beslut om upphävande enligt stadsbyggnadskontorets förslag ändå meddelas, tillstyrka att Hansta

naturreservat upphävs inom vägområdet för Förbifart Stockholm under förutsättning att Trafikverket genomför de kompensationsåtgärder enligt 7 kap 7 § miljöbalken som är listade under rubriken "Kompensationsåtgärder" under förvaltningens synpunkter i detta tjänsteutlåtande

- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Avstyrker förslaget att upphäva Hansta naturreservat inom vägområdet för Förbifart Stockholm.
 - 2 Om beslut om upphävande enligt stadsbyggnadskontorets förslag ändå meddelas kräva att trafikverket genomför de kompensationsåtgärder som är listade under rubriken "Kompensationsåtgärder" under förvaltningens synpunkter i detta tjänsteutlåtande.
 - 3 Justera beslutet omedelbart
 - 4 I övrigt anföra följande:

Förbifart Stockholm är inte ett projekt som ligger i linje med modern stadsplanering och miljötänkande. Förbifarten kommer inte att bli en lösning på trafikproblemen, istället beräknas trängseln i Stockholmstrafiken att bli fem gånger så stor som idag med Förbifarten utbyggd. Vägtrafiken kommer att öka och bilköerna bli fler. Hela projektet bör därför avslutas och de 28 miljarder kronor de beräknas kosta bör användas till nödvändiga kollektivtrafikinvesteringar och utbyggt trängselavgiftssystem.

Förbifart Stockholm orsakar både lokala och globala miljöproblem. Vägprojektet kommer att leda till en utglesad stadsstruktur i Stockholmsregionen som ger ökad exploatering av värdefull naturmark, ökad biltrafik och högre koldioxidutsläpp från trafiken. Stockholmsöverenskommelsen som Förbifart Stockholm är del av beräknas sammantaget öka utsläppen av koldioxid från vägtrafiken med mellan 30 och 80 procent.

Lokalt tas värdefulla grönområden i anspråk och Stockholms grönkilar skärs av. Projektet gör intrång i flera naturreservat varav Hansta naturreservat är ett av de berörda och där elva hektar nu planeras tas i anspråk av en motorväg. Hansta naturreservat är ett unikt och uppskattat friluftsmål för en mängd stockholmare. Miljöförvaltningen gör bedömningen att motorvägsintrånget ger förlust av de värden som reservatet skulle bevara, dvs natur-, kultur- och rekreationsvärden. Vi anser att större frilufts- och rekreationsområden är viktiga för den växande staden och att de pengar som satsas på motorväg i stället skulle satsas på andra

infrastrukturprojekt som bättre gynnar Stockholms utveckling.

I det fall att det ändå beslutas att intrång ska få göras för en motorväg genom Hansta naturreservat föreslår Miljöförvaltningen en rad av kompensationsåtgärder som måste uppfyllas. Vi anser att krav ska ställas på att dessa kompensationsåtgärder genomförs vid ett beslut om ett intrång i reservatet.

- 3) Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

1 I huvudsak godkänner förvaltningens förslag

2 Därutöver anför att:

Även om Förbifart Stockholm är beslutad finns det ingen anledning att i förbyggande syfte ändra en reservatgräns. Förvaltningen för ett logiskt resonemang kring att Förbifartens miljötillstånd först bör provas innan reservatgränsen eventuellt ändras. För det är mycket möjligt att helt andra miljökrav kan ställas efter prövningen. Vid en eventuell ändring av reservatgränsen bör också mer långtgående kompensationsåtgärder vidtas för att säkerställa de ekologiska värdena och att reservatet blir tillgängligt för alla stockholmare.

- 4) Stellan F Hamrin (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att stadsbyggnadsnämnden bör besluta att gränsen för Hansta Naturreservat ligger fast eftersom arbetet med Förbifarten omedelbart bör avbrytas bl.a. därför att resurserna behövs till dubblerad kollektivtrafik och därför att privatbilismen i Stockholmsregionen minskar sedan 4 år tillbaka.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 17

Rapportering av genomförda inventeringar i naturreservaten 2012

Dnr 2013-1556

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner miljöförvaltningens rapportering.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden översänder redovisningen och tillhörande rapporter till idrottsnämnden, exploateringsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och stadsmuseet samt till stadsdelsnämnderna i Skarpnäck, Skärholmen, Södermalm, Bromma, Hässelby-Vällingby, Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner miljöförvaltningens utredning av förutsättningar för att ta fram ett kartunderlag över förstärkningsåtgärder för ekmiljöer enligt uppdrag i miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut 2012-06-12 § 16

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 19 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

I ett växande Stockholm så kommer efterfrågan på tillgång till värdefulla naturområden att öka, även vad gäller rekreation och friluftsliv.

I ett större perspektiv så är det positivt att stadens värdefullare naturområden används. Men detta måste ske med förnuft – vilket tarvar olika informationsinsatser och annat, samt kräver även ett fortlöpande genomtänkt underhåll innehållande olika riktade åtgärder. Detta syftar dels till att bevara och skydda just det som är värdefullt i de värdefulla områdena, dels till att styra upp besöksströmmar så att upplevelsevärdena blir så höga som möjligt, samtidigt som det värdefulla inte hotas av besöksströmmarna. Rapporten visar tyvärr på att alldeles för lite resurser hittills avsätts för tillsyn och åtgärder i stadens skyddade områden.

En närliggande fråga är hur det står till med de naturområden som (ännu) inte klassats som skyddade områden. Brist på sådan klassning kan bero på att dessa områden ännu inte ansetts som så hotade att en skyddsklassning ansetts befogad. Alternativt kan bristen bero på ren politisk ovilja. Områden som det handlar om är till exempel Farstanäset, Farsta strandskog, Fagersjöskogen, Majroskogen, Svedmyraskogen, Hemskogen, Solbergaskogen, Rågsveds friområde, Solviksskogen, Ålstensskogen och många fler.

Skötselplaner, syftande till att bevara och utveckla det värdefulla i dessa områden, finns framtagna. Men dessa skötselplaner är inte uppdaterade sedan år

1995. Den skötsel som dessa områden består av är i bästa fall en rudimentär slyröjning vart femte år, samt viss föreningsstädning på våarna. Frågan är om dessa åtgärdsbrister beror på en listig uträkning för hur man ska få de här områdena att tappa sina värden och sin attraktionskraft, eller på ren indolens.

Miljöförvaltningen behöver i vart fall tilldelas mer resurser för att kunna följa upp ovan uppräknade områden. Rapporterna visar även på vikten av ett långsiktigt stöd och resurstilldelning till skötsel av dessa biotoper och områden.

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Ärendet visar att det finns mer att göra för att utveckla de ekologiska värdena och inventeringen är ett första steg. Det vi vill lyfta fram är vikten att naturområdena känns som en angelägenhet för samtliga stockholmare. Idag finns det stora skillnader när det gäller ålder, kön och inte minst klass i hur stockholmarna besöker naturområdena. Studierna visar att det finns många åtgärder som skulle kunna göra områdena attraktiva för nya grupper och också öka tillgänglighet och användbarheten för alla. Något som skulle prioriteras framför en mycket kostsam bro till Årsta Holmar, som allvarligt riskerar försämra befintliga ekologiska värden.

§ 18

Förslag till förhållningssätt vid planering för och byggande av bostäder som utsätts för buller från industrirelaterad verksamhet

Dnr 2013-280

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet och förslag till förhållningssätt för industrirelaterat buller i planeringen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att förslaget översänds till kommunfullmäktige för godkännande.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden översänder ärendet för kännedom till Stockholms stadshus AB och Stockholms Hamn AB.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens, trafikkontorets, exploateringskontorets och stadsbyggnadskontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 26 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

Stockholm är en stad som växer och bostadsfrågan kräver kreativa lösningar och nytänkande. Vi anser därför att förvaltningarnas förslag är intressant men vi vill understryka att avsteg från Naturvårdsverkets långsiktiga riktvärden ska användas mycket restriktivt. Sambandet mellan buller och ohälsa är vetenskapligt bevisat och vi efterlyser därför fler studier inriktade på just industribuller för att stödja vidare utredningar, gärna på nationell nivå som sedan på ett enhetligt sätt kan komma att ersätta förvaltningens föreslagna förhållningssätt. Då behovet av mark är stort samtidigt som människor i högsta möjliga mån ska skyddas från buller anser vi i övrigt att första steget alltid måste innefatta att försöka bekämpa bullerkällan för att sänka ljudnivån innan avsteg från bullerriktlinjer kan göras.

§ 19**Buller och studentlägenheter****Skrivelse från C, M, Fp, Per Ankersjö m.fl.**

Dnr 2012-9068

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens svar på skrivelsen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att:
 - a. Inordna studentbostadsfrågan i budgetuppdraget om identifiering av begränsningar och konsekvenser av dagens riktlinjer för buller på stadens utveckling på kort och längre sikt.
 - b. Följa resultaten från aktuella regeringsuppdrag till Boverket om studentbostäder samt till särskild utredare om samordning mellan plan- och bygglagen och miljöbalken gällande buller.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden översänder ärendet för kännedom till stadsbyggnadsnämnden och Länsstyrelsen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 24 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) enligt följande:

Vi bör absolut göra något åt bostadsbristen i Stockholms stad oavsett om det gäller studentlägenheter eller seniorboenden eller andra former av boenden. Det behöver byggas i Stockholm mycket och mer och för alla tänkbara grupper. Om det går att lösa bl.a. hälsoproblemen med att bygga i bullerstörda områden med fasadskärmar och delvis inglasade balkonger så kommer vi välkomna de förslagen. Vi tycker dock inte att vi kan rikta in oss enbart på att vissa grupper ska bo i bullerstörda områden. Det blir en ojämlik fördelning och ett konstigt budskap som kan tolkas som att är du ung, student eller inte har så mycket pengar är det helt i sin ordning att bo i bullerstörda områden.

Vi måste bygga för alla, inte enskilda grupper, och om det då går att lösa problemen med buller genom vissa åtgärder så anser vi inte att det finns några hinder med att man ser över lagstiftningen för att förenkla byggandet.

§ 20**Miljötillsyn 2012 - avfallsanläggningar****Redovisning av miljöförvaltningens rapport**

Dnr 2013-2299

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten ”Miljötillsyn 2012 – avfallsanläggningar”.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar rapporten till de verksamhetsutövare i branschen som omnämns i rapporten.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 13 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 21**Tillsynsrapport för kemibranschen 2012****Redovisning av miljöförvaltningens rapport**

Dnr 2013-963

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten ”Årlig tillsynsrapport för kemibranschen”.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar rapporten till verksamhetsutövare i branschen samt Stockholm Vatten AB.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 7 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 22**Årlig tillsynsrapport för miljötillsyn inom livsmedelsbranschen år 2012****Redovisning av miljöförvaltningens rapport**

Dnr 2013-2247

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten ”Årlig tillsynsrapport för miljötillsyn inom livsmedelsbranschen år 2012”.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar rapporten till de verksamhetsutövare i branschen som miljöförvaltningen har i sitt miljöregister.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 20 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 23**Bly**

Svar på skrivelse från Katarina Luhr m.fl (MP)

Dnr 2012-17063

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner miljöförvaltningens svar på skrivelsen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 25 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Mikael Magnusson m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) enligt följande:

Vi tackar förvaltningen för en välskriven sammanfattning om bly och ser fram emot rapporter om utförda markundersökningar vad gäller parkmark och lekplatser för barn.

§ 24**Remiss (samråd) av arbetsprogram med tidtabell och översikt av väsentliga frågor inför arbetet med förvaltningsplan 2015-2021
Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2012-017144

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 25 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande:

Vattenfrågorna, dricksvattenförsörjningen i Stockholm samt tillgången till rena sjöar och strandområden för rekreation är oerhört angelägna framtidsfrågor. Förvaltningens remissvar är i mångt och mycket bra men vi efterlyser en högre konkretionsgrad och analys av de mest akuta åtgärderna för vattenförekomsterna inom stadens ansvarsområde.

§ 25**Slutrapport Våga fråga****Informationskampanj om konsumenters rätt till information om farliga kemikalier i vanliga konsumentprodukter**

Dnr 2012-013664

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner slutrapporten för informationskampanjen "Våga fråga".

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 18 februari 2013.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 26**Upphandling av undersökning av tidigare kemtvättar i Stockholms stad**

Dnr 2013-934

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden genomför en upphandling av undersökning av tidigare kemtvättar i Stockholms stad.

- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppdrar åt förvaltningschefen att utarbeta förfrågningsunderlag, genomföra upphandlingen, fatta tilldelningsbeslut och teckna avtal i enlighet med vad som framgår av förvaltningens tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 7 mars 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

§ 27

Förvaltningschefens information

Beslut

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm informerar om att dagarvode utbetalas för:

- Nämndkonferens 12 mars 2013
- Seminarium ”Kemikalier i varor – vad gäller och hur gör vi?” den 11 april 2013
- FAH:s vårmöte den 18-19 april 2013
- Tyresån exkursion den 21 maj 2013

Gustav Landahl redovisar resultatet av eftermiddagens grupparbeten, där samtliga grupper diskuterade frågan: Vilka är de viktigaste miljöutmaningarna för Stockholm de närmaste fem åren? Grupperna listade följande utmaningar:

- Klimat
- Kemikalier
- Vattenarbete
- Luftkvalité
- Stadens utbyggnad och behålla kvalitéer
- Avfallet – göra det lätta för folk att göra rätt
- Hållbara transporter – göra det lättare att åka kollektivt
- Resurser bl.a. biodrivmedel
- Grönstruktur

Vid protokollet

Ellinor Fiebranz Andersson